

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34048
Nom	Història de les societats d'Àsia i Àfrica en l'edat contemporània
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	4	Primer quadrimestre
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	30 -	Optativa
1902 - Formació per a la qualificació específica (R.D 860/2010)	3 - Història del Món Contemporani	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ARCHILES CARDONA, FERRAN	362 - Història Moderna i Contemporània

RESUM

El curs es proposa oferir una introducció a la història d'aquests dos continents i al coneixement dels principals processos de formació de les societats africanes i asiàtiques en l'època contemporània.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Capacitat d'organització i planificació
- Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones
- Habilitats interpersonals
- Aprenentatge autònom
- Sensibilitat envers temes mediambientals
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Coneixement de la història universal o mundial
- Capacitat d'identificar i utilitzar apropiadament fonts d'informació per a la investigació històrica
- Habilitat d'exposar de forma narrativa els resultats de la investigació d'acord amb els canons crítics de la disciplina
- Habilitat per a comentar, anotar o editar correctament textos i documents d'acord amb els canons crítics de la disciplina

RESULTATS DE L'APRENTATGE

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Despertar la curiositat i l'interès per l'estudi d'aquest objecte.
- Proporcionar a l'alumnat els instruments bàsics necessaris per a conèixer la Història d'aquestes societats.
- Oferir una aproximació al coneixement de les seues grans etapes històriques.
- Iniciar a l'alumnat a familiaritzar-se amb les fonts emprades.
- Analitzar amb un judici crític les causes i conseqüències dels fets històrics.

- Aproximació al coneixement de les diferents perspectives historiogràfiques.
- Desenvolupar capacitats conceptuals relacionades amb l'àrea d'estudi i la disciplina en general.
- Analitzar i comentar textos històrics.
- Desenvolupar la capacitat analítica i crítica per a la comprensió i la interpretació de materials de la història.
- Realitzar pràctiques a partir dels diversos tipus de fonts.

Si tenim en compte l'àmbit cronològic, territorial i, sobretot, cultural de la matèria, l'objectiu fonamental ha de ser que tot l'anterior es desenvolupe tenint en compte els paràmetres culturals propis de les societats estudiades (diferents dels nostres). La singularitat de l'assignatura, atesa la seua peculiaritat dins el pla d'estudis, recau en aquest aspecte, el qual suposa al seu torn la major dificultat amb la qual ens enfrontem. Per aquest motiu el programa ha de plantejar-se de manera que l'estudiant s'implique en aqueix objectiu i siga conscient de l'esforç a realitzar, amb objectius com

- Proporcionar coneixements sobre els processos de formació d'aquestes societats en l'època contemporània.
- Afavorir l'anàlisi de conjunt en l'estudi de països concrets, els quals s'utilitzaran per a il·luminar tendències generals.
- Introduir a l'estudiant en els grans processos i conflictes actuals que es donen en aquests aquestes societats.
- Presentar les formes historiogràfiques amb les quals els països colonitzats pensen i relaten el seu passat.
- Estimular les capacitats dels estudiants per a formular idees complexes, defensar-les de manera adequada i comunicar-les de forma concisa, fluida i convincent, tant en forma oral com escrita.
- Desenvolupar les capacitats crítiques dels estudiants, particularment en relació amb la naturalesa de l'argumentació i la condició i el paper de diferents tipus de documents, així com promoure una visió crítica sobre el món.
- Desenvolupar les capacitats dels estudiants per a plantejar problemes d'investigació, i per a cercar, organitzar, ordenar i desplegar els recursos rellevants necessaris per a resoldre aqueixos problemes.
- Analitzar i interpretar els principals esdeveniments que tenen lloc actualment a Àsia i Àfrica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La dictadura franquista. Configuració i consolidació del Nuevo Estado (1936-1951)

El franquisme i les dictadures del segle XX. Feixisme, autoritarisme i modernització: el debat necessari. El compromís autoritari. Nacionalcatolicisme i feixisme: el problema de la ideologia. Repressió, exili, oposició. Els models de gènere. L'autarquia: gestió i crisi. La política exterior.

2. La mutació del franquisme: de l'autarquia i l'aïllament al desenvolupament (1951-1968).

Els anys 50: una dècada frontissa? Del final de l'autarquia al Pla d'Estabilització i als plans de desenvolupament. La gran transformació social: urbanització, migracions i estructura de classes. Les línies del desenvolupament polític: liberalització, legitimació i institucionalització. Política exterior i horitzó europeu. Ressorgir de l'oposició.

3. Tardofranquisme (1968-1976).

L'expansió social de l'oposició: el feminisme, l'obrerisme, la Universitat i la qüestió nacional. La crisi de la dictadura: l'esgotament del règim i la bunkerització del franquisme. La tensió amb l'Església catòlica. L'impacte de la crisi del petroli. De la mort de Franco a la crisi de juliol de 1976.

4. La transició a la democràcia (1977-1982).

El problema de les transicions i el cas espanyol. Les fases de la transició. Moviments socials (moviment obrer i veïnal). La qüestió nacional. Feminismes i sexualitats. La Constitució del 1978. Crisi econòmica i problemàtiques socials. Terrorisme i colp d'estat. La «Movida» i la cultura de la Transició.

5. Monarquia i democràcia a Espanya (1982-2018).

El sistema de partits. L'era socialista (1982-1996): consolidació democràtica, desenvolupament autònom i transformació socioeconòmica. Els governs de José Mª Aznar (1996-2004). La política exterior de la democràcia: entre l'OTAN i la Unió Europea. La crisi del 2008. El «Procés». Nova política i canvis socials a la segona dècada del segle XXI.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Estudi i treball autònom	45,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	45,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia docent:

la metodologia es desplega en les classes presencials i en les activitats pràctiques. En les primeres, el professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que considere que han de guiar a l'estudiant en l'estudi i comprensió del tema en qüestió. A tal fi, i en determinats casos, resulta preceptiu que l'alumne llegisca els textos suggerits i prepare la classe amb antelació, de manera que la docència permeta la participació activa dels presents. Aquestes lectures, quan calguen, seran obligatòries i objecte d'algun tipus de control/avaluació. Quant a les pràctiques, que ocupen un terç del total d'hores dedicades a cada tema, es realitzaran de manera que permeten aprofundir en els aspectes tractats o en uns altres que no ho han estat i que es destinen precisament a aqueixes activitats.

AVALUACIÓ

L'avaluació consta de tres parts:

En primer lloc, es realitza un examen escrit final (45%) en el que es valoraran diferents aspectes:

- Nivell de coneixements d'acord amb els objectius de l'assignatura.
- Expressió escrita correcta, tant des del punt de vista expositiu com terminològic.
- Capacitat de relació i raonament.

Els continguts a avaluar no es corresponen exactament amb els que s'han impartit a classe, sinó que es pregunta sobre aquells fets i processos més coneguts. L'alumne ha de preparar-los pel seu compte a través de la bibliografia general o de la citada a classe en els apartats corresponents a Àsia, Àfrica i els països islàmics.

En aquest sentit, s'estableix una restricció, per la qual es necessita obtenir un 4 sobre 10 per fer mitjana amb la resta d'activitats avaluades.

En segon lloc, s'avaluen les pràctiques (45%). Consten de treballs individuals o de grup per a cada bloc temàtic (Àfrica, Món Islàmic i Àsia), resultat de les sessions realitzades durant les hores O (les quals també es poden emprar per recuperar matèria teòrica). Si hi haguera coincidència/solapament amb altres activitats avaluables del curs, les activitats es faran en altres franges horàries disponibles. A l'anterior s'afegirà almenys un treball escrit individual. En principi, serà relatiu a la lectura (almenys) de la introducció de: Edward Said, *Orientalismo*. Ediciones Libertarias (1990), Debate (2002), Nuevas Ediciones de Bolsillo (2003), Eumo (versió catalana, 1991). Qui així ho desitge pot millorar la seua nota en la part pràctica refent els treballs presentats o proposant-ne altres, que s'acordaran amb el professor.

La recomanació és que els treballs individuals o de grup ocupen entre 1500-2000 paraules, amb format 30x70 a 1,5 espais, excepte l'individual, que ocuparia entre 2000-2500 paraules, amb el mateix format. Tots aquests treballs es presentaran mecanografiats i es lliuraran a través de l'Aula Virtual.

Finalment, de l'avaluació formen part també l'assistència i la participació en les classes presencials i en les pràctiques (10%).

Per fomentar aquesta participació, es podran sol·licitar controls de lectura -i avaluar com a part d'aquest percentatge de la nota- d'aquells textos que el professor indicara que han de preparar-se per a les classes teòriques.

Cal assenyalar pel que fa a l'assistència que la participació activa en les discussions és un component essencial del desenvolupament de la classe, ja siga teòrica o pràctica. Un dels objectius principals d'una docència d'aquest estil és l'aprenentatge col·laboratiu. Així que no només s'espera que els estudiants assisteixen amb regularitat, sinó també que facen preguntes, participen en les discussions i s'impliquen en el s'exposa. Això va més enllà de ser estudiant passiu i esperar que el professor pregunte, per la qual cosa és convenient prendre la iniciativa i participar-hi.

Quant a les successives convocatòries d'examen, es reservaran les qualificacions obtingudes al llarg del curs, excepte lògicament la prova escrita.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

Resum:

Practiques i els treballs que comporten	45%
Assistència y participació	10%
Examen escrit	45%
TOTAL	100

REFERÈNCIES**Bàsiques**

- Aracil, R.; J. Oliver y A. Segura, El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días. Barcelona, Universitat de Barcelona, 1995.
- P. Villani, La edad contemporánea, 1800-1914. Barcelona, Ariel, 1996.
- P. Villani, La edad contemporánea, 1945 hasta hoy. Barcelona, Ariel, 1996.
- J. Paredes, (coord.), Historia Universal Contemporánea. Barcelona, Ariel, 1999, 2 tomos.
- E.J., Hobsbawm, La era del Imperio (1875-1914). Barcelona, Crítica, 2001.
- E.J., Hobsbawm, Historia del siglo XX, 1914-1991. Barcelona, Crítica, 2000.

- R. Villares y A. Bahamonde, El mundo contemporáneo, siglos XIX y XX. Madrid, Taurus, 2001.
- J.E. Fuentes y E. La Parra, Historia universal del siglo XX. Madrid, Síntesis, 2001.
- M. Artola y M. Pérez Ledesma, Contemporánea. La Historia desde 1776. Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- Á. Lario (coord.), Historia contemporánea universal: del surgimiento del Estado contemporáneo a la Primera Guerra Mundial. Madrid, Alianza, 2010.
- C.A. Bayly, El nacimiento del mundo moderno, 1780-1914. Madrid, Siglo XXI, 2010.
- J. Fontana, Por el bien del Imperio. Una historia del mundo desde 1945. Barcelona, Pasado & Presente, 2011.
- J.P. Fusi, Breve historia del mundo contemporáneo. desde 1776 hasta hoy, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2015
- T. Andrade, La edad de la pólvora. Las armas de fuego en la historia del mundo, Crítica. Barcelona, 2017.
- P. Frankopan, El corazón del mundo. Una nueva historia universal, Crítica. Barcelona, 2018.

Complementàries

- AA.VV., Estudios Poscoloniales. Ensayos Fundamentales. Madrid, Traficantes de Sueños, 2008.
- BURBANK, Jane y COOPER, Frederick, Imperios. Una nueva visión de la Historia Universal. Barcelona, Crítica, 2011
- CHAMBERLAIN, M.E., La descolonización. La caída de los imperios europeos. Barcelona, Ariel, 1997.
- FIELDHOUSE, D. K., Los imperios coloniales desde el siglo XVIII. Madrid, Siglo XXI, 1984.
- HERNÁNDEZ SANDOICA, Elena, El colonialismo (1815-1873): estruct1994.
- CEAMANOS, R., El reparto de África: de la Conferencia de Berlín a los conflictos actuales. Madrid, Los Libros de la Catarata, 2016.
- FERRO, M, La colonización. Una historia global, Siglo XXI Editora Iberoamericana. México D.F., 2009.
- MARTÍNEZ CARRERAS, J.U., Historia de la descolonización, 1919-1986. Las independencias de Asia y África. Madrid, Istmo, 1987.
- MISHRA, p., De las ruinas de los imperios La rebelión contra occidente y la metamorfosis de Asia, Barcelona, Galaxia Gutenberg, 2019.
- OSTERHAMMEL, J. y Jan C. Jansen, Colonialismo - Historia, formas, efectos. Madrid: Siglo XXI, 2019.